

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vln. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 18

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1911.

Letnik IV.

P. n. naročnike, kateri naročnine za tekoče leto še niso poravnali, nujno pozivljamo, da to svojo dolžnost takoj store, da ne bo nepotrebnih pisarij in stroškov.

Naša načela.

Stoteren sad.

Nekaj misli o socialnem vplivu kreposti.

V duši mladeniča, ki ljubi svoj narod in je navdan z željo v resnici koristiti svojemu bližnjemu, vstaja pač večkrat misel: »Zakaj nisem jaz na kakem vplivnejšem mestu, zakaj poteka moje življenje neopaženo v mali vasi med domačimi in tovariši? Pot do velikih del v korist naše stvari mi je s tem zaprta.« Motiš se, dragi moj! Tudi tvoje življenje lahko postane vir blagoslova, ki se bo razlil na velike množice, tudi v zatišju raste lahko tvoja krepost kot pravo smrekovo seme na samoti, iz katerega se razvije velik smrekov gozd, ponos okolice.

Kako to?

Podajva se v duhu v kmečko hišo. Mati in oče živita tam v krogu številne družine, za katero skrbita kakor niti ne sama zase. Človek opazuje tako mater, kako je zjutraj prva na nogah, kako ostane vedra in potrpežljiva v teku dolgega dneva sredi nadlegujočih jo otrok, in v srcu se mu zbudi misel: »To je sveča, ki gori sama, da svetli drugim!« In ta človek gre svojo pot naprej; v srce pa se je mu je vtisnila slika požrtvovalne ljubezni, posebljene na kmečki materi. Ko pride sam v položaj, delati za druge, delati naporno in brez mrmranja, mu stopi ta slika pred oči in mu stavi vzor, po katerem se ravna. In s tem postane on zopet dober zgled za druge, ki žive v dočki ž njim. Prav kakor smreka, ki razsipa svoje seme po okolici in zbudi v življenje nove smreke, katere nadaljujejo isto delo v brezkončnost. Prvotna smreka se pozabi, a to čisto nič ne zmanjšuje koristi, ki jo ima okolica od nje. Tvoje življenje se morebiti res pozabi čez nekaj desetletij, toda tvoja krepost živi pomnožena, postoterja v lju-

deh, katerih sedaj ni še niti na svetu V knjigah se ti morebiti ne bo pela slava — in prepričan sem o tebi, da tudi radi slave ne delaš za dobro stvar — a svojega plemenitega stremjenja ne bo pozabil On, ki te zamore nagraditi ne z minljivo prazno slavo, ampak z neminljivo srečo, in ki zamore dati tvojemu delu tudi uspeh. Ti morebiti sam ne boš postal v življenju svetilnik, na katerega bi se ozirali vsi sodobniki in hodili po njegovi svetlobi za svojimi cilji. Toda ravno tvoj zgled oplodi lahko mlado dušo velenadarjenega dečka, kateremu je morebiti odmenil Bog nalogo, biti enkrat stebber in središče svojega naroda. Na tebi je videl v prvi mladosti vzor nesebičnosti, poguma, ljubeznivosti, zvestobe; ta vzor je dal njegovemu življenju pravo smer, da je vztrajal krepko pri zastavi kreposti.

Nobeno tvoje dobro delo ni izgubljeno, dragi moj; ono živi vedno naprej, četudi morebiti neopaženo, v srcih tvojih znancev in bo rodilo prej ali slej v pravem pomenu besede stoteren sad.

Bliža se praznik Vseh vernih duš; menda ti ne bo odveč, če ti tukaj oni oddelek prekrasne Foersterjeve knjige »Nauk za mladino« podam v prestavi, ki ima naslov: »Na pokopališču« in ki obdelava ravno to snov, o kateri smo sedaj razmišljali:

»Gotovo ste že videli večkrat grobove slavnih mož ali žena. Z vencji so obloženi in pestre cvetke jih bogato zaraščajo; stotine romajo tja, da se poglabijo v spomin njihovega velikega življenja; v slavnostnih govorih se ob obletnicah ljudem obnavlja njih slika. In gotovo po pravici — kajti njih zgled se blišči in sveti kot soj zvezd v temni noči, in mnogi, ki hočejo že obupati, se zopet dvignejo, če se spomnijo na silno moč, s katero so oni premagali najgorjo usodo.

Vidite pa še druge grobove, počivališče priprostih ljudi, ki so umrli šele pred kratkim ali pred nekaj leti; tudi ti dehtijo v svežem cvetju in žalujejo postave vidimo ob njih stati ali klečati.

Poleg teh grobov pa vidite tudi gomile z razpadajočim spomenikom in daleč v preteklost segajočo letnico, na katerih poganja par divjih cvetlic, če niso porastli popolnoma z rušo — nikogar ni, da bi jih oskrboval.

Ob takih prilikah mislim večkrat, kako neizmerno mnogo dolgujemo vsi onim, h katerih grobu ne roma nikdo več: Tu počiva tiha žena, ki je umrla pred davnimi leti, čisto nepoznana žena, ki je vse svoje življenje hudo trpela, za druge delala in se trudila, ki je odpustila vsem, ki so ji storili krivico, in z milim nasmehljajem v Gospodu zaspala. Njen grob je sedaj zapuščen — toda mislite li, da ona ne živi še dalje v kakem človeškem srcu? Pač, ona živi dalje, tudi če nikdo ne ve njenega imena. Če vi kdaj obvladate svoje jezo in se dvigne iz srca temin naenkrat plemenita misel ali sočutje, bodite uverjeni, da izvira to iz velikega zaklada ljubezni, ki se je nabral polagoma v najbolj tihih ljudeh, v življenju večkrat porivanih na stran in zasmehovanih, ki so pa po svoji smrti vzbudili tudi v najbolj sirovih ljudeh sicer sramežljivo in prikrivano domotožje po vsem dobrem in ki so na veke nepozabni. Ti ljudje so kakor neviden zbor, čigar melodija rahlo zveni skozi svet in se mnogokrat presliši, ko divja človek v slepi strasti, — toda v tih uri zazveni zopet in vabi kvišku, v višave. Gotovo ravnaajo ljudje mnogokrat napačno, toda nikogar ni, na čigar uho bi ne donel ta zbor. In če danes spite lahko mirno v svoji postelji in se vam ni treba bati, da vam ponoči zažgo hišo ali pa pridejo po vašo mater in jo sežgo kot čarovnico, kot se je to v prejšnjih časih mnogokrat zgodilo, bodite prepričani, da se za to nimate zahvaliti samo velikim možem, ki so se borili proti temu v luči javnosti, ampak še bolj onim tisočem neznanih mož in žena, iz katerih omejenega življenja so prihajale besede usmiljenja in zgledi milobe v okolico; vsi ti mali svetlobni žarki so združeni pregnali temo.

In če danes postane mož sredi izkušnjav pošten in nepodkupljiv ter služi resnici mesto laži, naj ne izreka svoje zahvale samo velikim junakom nepodkupljivosti in nesebičnosti, ampak pred vsem tudi onim priprostim tihim ljudem, ki so ostali v bornem poklicu, v slabo kurjenih sobah in z mrzlimi nogami trdni in pošteni z vsako besedo in vsakim vinarjem, zanesljivi kot večne zvezde in skalnata opora za vsakega soseda. Umrli so — in pol stoletja so morebiti še visele njih slike za resnimi, svečanimi obrazi na steni in gledale na svoje vnuke s prodirajočo resnostjo in polne čara neomadeževane poštenosti; sedaj ne priča nobena knjiga, noben križ, nobena cvetka na grobu več ljudem o njihovem življenju, in so vendar naši vzgojitelji in pomočniki. Kajti podoba zvestega življenja je trajna na veke, četudi se to življenje nadaljuje v vrsti potomcev brez imena in nepoznano.»

J. Dolenc.

„Mladost“.

Se danes niso vsi Orli na „Mladost“ naročeni, kakor bi morali biti. Kdor pa nima in redno ne bere „Mladosti“, ta je suha veja na našem drevesu. Zato agitirajte, da vsak Orel „Mladost“ naroči in jo tudi pridno proučuje. „Mladost“ ohranja pravega duha in neti navdušenost v naših vrstah.

Stane na leto 2 K.

Misli.

Zopet nekaj zlasti za mlade fante važnih utrinkov iz dobrih knjig za premišljevanje!:

Red.

Iz knjige „Življenje po veri“ P. Tillmanna Pesch.

„Ljubi red, to se pravi, ne udaj se čustvom in svojemu vsakokratnemu razpoloženju, ampak uredi svoje življenje po načelih, ki si si jih v luči vere in pameti določil. Bog hoče red. Kjerkoli vlada duh božji, tam je red in kdor redno živi, živi po božji volji. Čuvaj red in red bo tebe čuval. Red se ne da vzdržati brez boja zoper slaba nagnjenja, ki so vzrok naši nesreči. Kjer pa vlada red, tam je zabranjeno zlim duhovom se z nami poigrati. Red naj bo zlasti v tvojem vsakodnevnem delovanju. Karkoli storiš, stori v redu. Kdor pravi: „to je zadosti dobro“, ta naredi vse navadno zadosti slabo. Pazi tudi, da ne zanemarjaš majhnih stvari, zakaj tudi v tem je veličina, ako se tudi najmanjše dolžnosti izpolnjujejo. Varovati se pa moraš sitnosti, to je one neumne lastnosti, da se sicer malenkosti trdovratno držiš, pri tem pa zanemariš važnejše stvari. Včasih moraš opustiti celo stvari, ki se ti zde dobre, pa so nasprotno od Boga hotelnemu redu. Tako na primer je ona pobožnost, ki bi te odvrčala od tvojih stanovskih dolžnosti, napačna. „Prizadevajte se“, pravi apostol (1. Tesal. 4, 11) „tihu živeti in opravljati svoj posel“. Neizmerna vnema brez redu išče navadno lastno slavo, ne pa slave božje!“

Sreča.

Iz knjige „Umetnost življenja“ P. Alberta Maria Weiss.

„Pot k sreči je nakratko povedano sledeča: treba ljubiti delo, znati trpeti pomanjkanje, se utrjevati, vladati čustvom, biti zadovoljen z malim, opustiti vsa nepotrebna nagnjenja, krotiti svoje strasti, znati pogrešati ljudi in pravilno ceniti njihove sodbe, se ne dati od izvrševanja dolžnosti odvrniti po nevspehih in nasprotovanju, druge kolikormogoče osrečiti in njihovo gorje lajšati ter ohraniti dušno ravnotežje tako, da smo vedno zvesti svoji vesti in se pri vsaki stvari na Boga oziramo.“

Kako se boriti zoper nervoznost.

Iz knjige „Umetnost življenja“ P. Alberta Maria Weiss.

„Nobeden se v naši nervozni dobi ne počuti prav dobro. Skoro se ne ve, tako splošno trdijo, so li ljudje sploh še čisto pri zdravi pameti. Vsi so nemirni, ljudje drug drugega več ne razumejo; vsak poizkus sprave in sporazumljenja vodi do še večjega nesporazumljenja in še večjega razdora duhov. Marsikdo spričo tega pravi, da je najboljša se iz javnega življenja kolikor mogoče umakniti in pustiti reči, naj gredo, kakor hočejo. „Če bi hotel učiti ljudi, naj pokonci po nogah hodijo, bi se moral, da jih izpreobrnem, sam na glavo postaviti“, je nek hudomušnež rekel. Toda, dragi moj, kdo pa zahteva, da moraš ves svet postaviti na noge ali pa se celo sam na glavo postaviti? Ako tako govoriš, je to znamenje, da si tudi ti nervozen. Ne! nervoznosti ne bomo premagali, ne ako pred svetom popolnoma zbežimo in ga čisto od sebe odbijemo, tudi ne ako hočemo vse v njem izpreobrniti. Nervozni družbi je kos, kdor ima močnejše in vztrajnejše živce, to je kdor je mirnejši, pametnejši in treznejši kakor ona. Najboljše zdravilo zoper nervoznost je podal Apostol rekoč: „Opominjam vas, da živite kakor se spodobi vašemu poklicu v ponižnosti in krotkosti; prenašajte drug drugega s potrpežljivostjo in ljubeznijo in se prizadevajte, da ohranite duha mirnega“. (Efež. 4, 1 i. d.)

Stališče do nasprotnikov.

Iz spisov profesorja C. Hilty.

„Nepriustransk človek v velikih bojih svetovnega naziranja ne more biti, pač pa je nasproti nasprotniku lahko blagohoten in ga skuša razumeti.

Človek, ki ve, da je z Bogom tesno in trdno zvezan, ima lahko ozir do nasprotnikov ali pa se ga njihovi napadi sploh ne morejo dotikati.

V obče je za človeka, ki je v resnici prijatelj božji, vsaka stvar v življenju lahka in tako tudi stališče do nasprotnikov“.

Mladičem!

I. in II. zvezek.

Ti dve knjižici našega prevzvišenega knezoškofa spadata v roke vsakega slovenskega fanta. V njih najdete krasna navodila, kako mora slovenski mladič živeti, da bo zdrav na duši in telesu, v ponos svojim starišem in v prid svojemu narodu!

Cena I. zvezka K 1.—, II. zvezka K 1'20.

Kako je s kajenjem?

V predavalni dvorani mednar. zdravstvene razstave, ki se je vršila nedavno v Draždanah, je zborni štabni lekarnar Varges iz Draždan s pomočjo skioptičnih slik zanimivo predaval o higijeni kajenja. Predavanje je pojasnjevalo statistične podatke o porabi tobaka, njegovem izvozu in uvozu. Stotine originalnih slik je kazalo, kako se tobak prideluje, žanje in razpošilja kakor tudi, kakšne so dežele in ljudje, koder se tobak goji, predvsem Sumatra, Havana, Severna Amerika in Mehika. Obravnavo medicinskega dela je prevzel dr. med. Rehfeld iz Draždan. Izvajal je po zmislu sledeče:

Vzrok, da je vživanje tobaka po celem svetu tako priljubljeno, ni zgolj moda ali posledica posnemovalnega nagiba, temveč je tisti ugodni izredno pomirjevalni učinek in prijetno razburjenje celotnega živčnega sestava, predvsem na živce okusa, vonja, vida in prebavljanja. To je v prvi vrsti vzrok, da se nam je tobak priljubil.

V nasprotju z alkoholom kajenje tobaka pod gotovimi pogoji ne vpliva kvarno na delovno moč mišic in živcev.

Kot kadilni izdelki pridejo v poštev navadni tobak, smodke in cigarete. V prejšnjih časih se je splošno smatralo kajenje s pipo za manj škodljivo kot kajenje smodk. To pa ni res. V glavi pipe ima zrak omejen pristop k tobaku, da more ta goreti in zato se stvori v njej veliko več ogljenčevega kisika. Pri kajenju smodke gre povprečno 40 odstotkov tega škodljivega plina brez škode v zrak, pri kajenju pipe pa samo 8 odstotkov, ostale množine — 92 odstotkov — vdihava kadilec pipe vase, ker pipa vleče mnogo močnejše kot cigara.

Pri kajenju s pipo se morajo zato vpoštevat sledeča pravila:

Iz pipine glave se skorje, ki se prime sten, ne sme odstraniti. Ta skorja namreč varje pipo, da se preveč ne zgreje in vsrka vase različne pline in nikotinski strup. Pipina cev mora biti kolikomogoče široka. Pipo naj se nikoli prav do konca ne izkadi.

■ Pri kajenju cigar in cigaret se odigravajo bistveno isti kativni procesi kakor pri kajenju iz pipe. Konec cigare naj se kolikomogoče široko odreže, da tobakov dim kolikor mogoče neovirano odhaja. Če cigaro premalo odrežeš, se na koncu podobno kakor saje v dimniku nabere neke vrste smolnati ostanki. Človek jih s slino vase vsrkava, kar je za želodec škodljivo. Kdorej pri kajenju spušča veliko slin in konec cigare preveč žveči, naj kadi cigaro rajši z nastavkom.

Neugodno je tudi kajenje pred zajtrkom na tešč želodec in pa ponoči v postelji, ko je vse zaprto.

Silno škodljivo je požiranje dima v pljuča!

Če cigara skoro ugasne, se ne sme hlastno vleči, da se zopet vname, ampak jó je treba na novič vžgati.

Primeroma brez kvara je, vpoštevši, da je človek tudi sicer zdrav, in primerne starosti počasno, mirno, enakomerno in zmerno kajenje.

Najvažnejše zdravstveno pravilo pri kajenju pa je, da se sme kaditi le, če je človek pri miru! Komur je kaj za zdravje, naj ne kadi med korakanjem, plezanjem navzgor, jahanjem, drsanjem ali celo med telovadbo. Tobakov dim in plini namreč otežujejo pri tem dihanje

Priporočati pa je na vsak način zmerno kajenje. Znano je, da kdor vsak dan kadi, kajenje navadno približno 20 let prenese, ko pa se bliža starosti 40 ali 50 let, mu začne srce nagajati. Kdor pa venomer kadi cigarete, da pa se večkrat tudi že v zgodnji mladosti pokvari. Če drugega ne, si konča želodec. Kdor je slaboten, pa ima vsako kajenje sploh opustiti.

Prepoveduje naj se končno kajenje mladoletnim! Društva naj zato delujejo zoper kajenje do 20. leta starosti. Zlasti naj boj velja cigaretam. Tako pameten zdravnik, ki ne pretirava.

Mladenci na plan!

Ta drobna knjižica je za slovenskega fanta neobhodno potrebna, ker ne najde sploh nikjer drugod tako jasno in krepko označeno, kaj hočejo liberalci in kakšni so nameni socialne demokracije, kaj pa je vzor in cilj naše katoliške ljudske stranke in kako se je mora slovenska mladina okleniti!

Cena 20 v.

Ljubo domá.

Ne stran od zemlje!

Zapustiti domovino in iti na tuje, to je zadnje čase na Slovenskem postalo nekaj navadnega, nekaj vsakdanjega.

Sin edinec zapusti hirajočega očeta ter gre v Ameriko, kjer bo služil ameriške tolarje in hodil s tovariši v salon na »pir«.

Hči se tudi spunta kmečkemu delu, pa da se izogne »temu trpljenju« gre rajši v mesto služiti. Tu v mestu so bolj elegantno oblečene, z veliko frizuro, z modernimi šolnci, pa gospodična bo, zraven vsega tega bo dobila za »nameček« še kakega šribarja. Oj, to bo imenitno!

Tako lepe ideale si dela mladi človek, kateremu se ne ljubi prijeti za motiko ter se mu zdi »pregmaj« v hlevu živino krmiti.

Ljudi s temi lastnostmi se po Slovenskem žalibog vse preveč nahaja.

Bratje, naredimo temu konec, vzbudimo stud nad tem v sebi, v domači hiši, v domači vasi!

Gojimo pa ljubezen do domovine! Navdušimo drug drugega za njo, ljubezen do rodne zemlje podvojimo. Bodimo vročokrvni v tem oziru. Ljubimo jo!

In kako bi je tudi ne, saj se jo učimo ljubiti od naših očetov, od naših pradedov, ki so žrtvovali življenje za njo, ki so leta 1573. pripenjali zimzelen za klobuk, v znamenje da stopijo k »bundu« ter skupaj zahtevajo svoje kmečke pravice.

Ljubili so jo, ko so zažigali kresove po hribih, v znamenje da se bodo sekale glave širokohlačniku Turčinu.

Torej bratje, ako so imeli naši pradedje toliko ljubezni do domovine, da so jo namakali z lastno krvjo, da jo ohranijo svojim potomcem, ali jo bomo mi brez ozira na to zapuščali in ji obračali hrbet?

Ne! nikdar ne! Kdor ima srce v prsih, ne! Mi jo hočemo ljubiti, skrbno čuvati naše narodne svetinje, našo sveto vero, naš materni jezik slovenski. Tudi se ne sramujemo žuljavih rok, ampak delati hočemo, da nam da domača gruda dosti kruha, in dala ga bode, ako ne bomo posedali po gostilnah in držali križem rok ter lenarili.

Kdor pa ima kamen v prsih in v znak nehvaležnosti svojim pradedom zapusti brez pravega vzroka svojo očetnjava, naj se spomni dogodka o izgubljenem sinu, ki je očeta na kolenih prosil, naj ga vzame k sebi nazaj za najslabšega hlapca.

Tako je tudi s tistim, ki gre na tuje, ali se vrne skesan in izmozgan na telesu, pobit na duši, ali pa utone v drugonarodnem brezverskem morju. Izgubljena ovca je.

Ti pa dragi brat Orel, ljubi hišo, v kateri si se rodil, v domači hiši bodeš našel časno srečo! Ljubi zemljo, v kateri je nebroj zakladov skritih in katera te živi, ljubi jo, ker je ona tvoja najboljša mati!

Franc Grubič,

kmečki sin iz Dobrave pri Sv. Križu na Dolenjskem.

Mladeniška organizacija.

Brez te brošure ni mogoče nobenega telovadnega odseka ustanoviti, pa tudi ne ustanovljenega pravilno in uspešno voditi. »Mladeniška organizacija« obsega poslovník naše organizacije in natančno odgovarja na vsako vprašanje, ki se tiče uredbe, vodstva in delovanja naših odsekov.

Cena 60 v.

Naša organizacija.

Nekaj primernega.

Včasih se med našo društveno organizacijo opazi premalo trdnosti v načelih. Imamo v naših organizacijah mnogo značajnih mož in fantov, ki za svoja načela žrtvujejo vse svoje dušne in telesne moči, a priznati moramo, da se nam ne manjka tudi mlačnežev, ki časih za vsak osebni ozir, za vsako prijazno besedo menjajo svoje prepričanje ali pa vsaj začnejo dvomiti in semtertja cincati. Taki ljudje so podobni petelinom na zvonikih, katere suče veter na vse strani. Od kod prihaja to?

Vzrokov je po mojem mnenju več. Večkrat je pa vzrok neznačajnosti nevednost, ki povzroči, da je marsikdo v naših organizacijah mrtev, ne pa živ član. V naših društvih in telovadnih odsekih je pač povsod dovolj prilike, da se človek izobrazí in utrdi v načelih; ne utrdijo se pa taki, ki iščejo v naših društvih le zabave in ničesar drugega. In tako se prigodi, da tudi iz vrst naših društev prihajajo in dozorevajo možje, ki so jim katoliška načela deveta briga in osebnim ozirom zapostavljajo splošne koristi. Znano je, kako malo so nekateri ljudje podkovani n. pr. v političnem življenju. Danes voli z liberalci, jutri z socialistnimi demokrati, pred par dnevi je pa prisegal na katoliško ljudski program. To prihaja premnogokrat od tega, ker gotovi ljudje nočejo ali ne umejo ločiti osebnih ozirov od splošnih. Ako je danes s kakim dobrim katoliškim možem ali pa duhovnikom v prijateljskih odnošajih, bo volil na katoliški podlagi, kakor hitro se pa to prijateljstvo ohladi, je pa tudi v političnih stvareh v nasprotnih vrstah. Včasih je kdo navdušen član društva ali odseka, kakor hitro pa nastane med duhovnikom kako malo nespozumljenje, se iz tega malega nespozumljenja rodi, ako noče nobeden nič prpeti, velik razdor, in tako se prigodi, da kak član od društva ali odseka odpade; in sedaj se začne nasprotstvo. Tisti, ki je prej društvo ali odsek zagovarjal, mu sedaj nasprotuje in meče polena pod noge. Zabavlja čez duhovnike in sploh zoper vse, kjer je kak duhovnik zraven.

Tega med nami ne sme biti. Mi moramo imeti boljše značaje od teh, ki sem jih vam opisal v tem članku. Zato pa v naših društvih in odsekih gojimo res pravo značajnost. Prebirajmo pazno naše časopise, da se utrdimo v res pravih načelih. Naša društva in odseki ne smejo biti samo kraj, kjer bi se shajali k zabavi, ampak naj bodo kraj, kjer se bodo fantje zbirali in učili, da bodo kdaj postali res značajni možje; ko bodo divjali razni viharji preko nas, ko se bodo

zarotile vse sile, da bi nam omajale trdnost našega prepričanja, ko se bodo vse moči sveta gibale, da bi nam zatrle vero v Boga, bomo fantje ostali stanovitni v naših načelih.

Franc Kobal iz Gabrijele, kmečki sin.

Zlata knjiga.

Orel brez „Zlate knjige“ ne more izhajati, ako hoče res biti in ostati Orel. V njej najde razložena vsa načela, na katerih sloni naša organizacija. „Zlata knjiga“ kaže našim Orlom pot do njihovih visokih ciljev.

Cena broš. 1 K, vez. 2 K.

Naši fantje.

Okrožja.

Št. Vid - Vič. Dne 27. avgusta je priredilo šentvidsko-viško okrožje svojo letno okrožno javno telovadbo na prijazni Dobrovi. Z združenim šentjurško in škočjansko godbo na čelu je prikoralo ob 1. uri popoldne okoli 100 Orlav v vas, kjer jih je pozdravil predsednik domačega odseka dr. Jakob Kotnik. Po litanijah je zvezni podpredsednik br. Podlesnik zbranim Orlom in mnogoštevilnemu občinstvu v krepkih potezah zarisal veliko razliko med katoliškimi Orli in svobodomiselnimi Sokoli in pojasnil nalogo katoliškega Orla. Po končanem govoru se je pričela telovadba, katero je vodil okrožni načelnik br. Babnik. Nastopilo je 75 telovadcev. Po telovadbi se je razvila veselica. Nasprotniki, ki katoliški organizaciji v ljubljanski okolici prorokujejo pogin, in pesimisti, ki zopet in zopet vzbujajo razne dvome, oboji so morali pri tej prireditvi priznati, da so njihove težnje in njihovi dvomi neopravičeni in da se ni bati prav nič tistih časov, ko katoliški Orel v ljubljanski okolici ne bo upal več javno nastopiti.

Idrija. Seja se je vršila v Otaležu dne 23. julija. Vzame se na znanje, da je predsedstvo Z. O. razpustilo odsek v Cerknem. Vzame se na znanje odgovor ravnateljstva c. kr. državne realke v Idriji, zadevajoč demonstracije dijakov proti idrijskim Orlom. Ravnateljstvo je na ukaz deželnega šolskega sveta potrebno ukrenilo, da se dijaki ne bodo udeleževali demonstracij. Okrožje sklene zahvalo v Kočevje odhajajočemu g. učitelju Jos. Novaku. Zadnja seja se je vršila dne 6. avgusta v Idriji. Vzame se na znanje poročilo, da se mladeniški tabor preloži na prihodnje leto. Odseke se opozori, da naj v to svrhu nabrani denar hranijo za prihodnje leto. Določí se okrožna prireditev v Žireh za dne 10. septembra.

Cerknica. Občni zbor se je vršil dne 30. julija na Blokah. Pred občnim zborom je bil javen nastop telovadcev-udeležnikov mladeniškega tečaja in nato se je vršil ljudski shod pod predsedstvom poslanca Drobniča. Na shodu so govorili: Drobnič, Udovč, Kanduš, Škulj, Gruden, Ježek in Podbevšek. Zatem se je vršil občni zbor. Iz poročil povzamemo, da je okrožje vršilo svojo nalogo dobro. Okrožje šteje štiri odseke. Sej je bilo deset. Okrožna prireditev se je vršila v Cerknici. Odseki so se pridno udeleževali tudi drugih prireditev. Volitve so se izvršile sledeče: predsednik Podbevšek, načelnik Udovč, prvi podpredsednik K. Škulj, drugi podpredsednik Št. Kanduč, podnačelnik J. Šega, tajnik J. Pavlin, blagajnik Iv. Lavrič. Po občnem zboru se je vršila takoj redna seja.

Radovljica. Občni zbor se je vršil dne 18. rožnika. Sej je bilo 13 ožjega odbora in ena splošna. Okrožni odbor je bil zastopan pri 11 orlovskih prireditvah. Okrožje šteje 68 članov, med njimi 50 telovadcev. Voliteve se je izvršila sledeče: predsednik J. Murnik, podpredsednik A. Jošt, blagajnik U. Mikelj, načelnik M. Zalokar, podnačelnik R. Kleinđinst. Akademik Avsenik je nato povdarjal, da morajo zlasti dve čednosti dičiti vsakega Orla: značajnost in disciplina. Č. g. H. Arniš predlaga, da naj okrožje zlasti skrbi, da se bodo ustanovili odseki v sosednih župnijah. Br. Mikelj govori o potrebi abstinence in naglaša potrebo ustanovitve pevskega zbora. Nato se je vršila seja predsedstva. Okrožje nam je poslalo skrbno izdelano revizijsko poročilo.

Jesenice. Lep dan je bil za jeseniško okrožje Orla 17. september; še lepši bi bil, ako bi nam bilo že dopoldan nebo milo in ne bi tako lilo izpod neba, ker bi prihitelo še več drugih bratskih odsekov ta dan v našo sredo. Vršila se je namreč okrožna javna telovadba na Javorniku. Že dopoldne so se zbrali Orli iz Koroške Bele, Jesenic, Srednje vasi in Št. Janža na Koroškem, da odkorakajo k sveti maši na Koroško Belo, pri kateri so peli pevci Orli iz Št. Janža. V cerkvenem govoru, ki ga je imel domači gospod župnik, je orisal govornik dolžnosti mladeniča, zlasti Orla, v današnjem času. Kolkol veselje pa je zavladalo med Orli popoldan, ko se je nekoliko razvedrilo in je bilo upanje, da se bo telovadba mogla vršiti. Ob 4. uri se je vršila javna telovadba. Med zvoki tovarniške godbe je prikorakalo na telovadišče 37 telovadcev, da proizvajajo proste vaje. Po prostih vajah nastop na orodju: bradlji, drogu in kozi. Nato nastop vzorne vrste na drogu. Veletoč naprej in nazaj je bil na vrsti. Za trenutek se telovadišče izprazni, toda le, da se telovadci pripravijo za moreško, ki je ljudem, kojih se je nabralo lepo število, najbolj ugajala. Po telovadbi se je razvila običajna zabava. Bratje Orli! bodite veseli svojega nastopa in krepko stopajte naprej po začrtani poti preko tistih, ki imajo do vas samo psovke in zaničevanje. Zavedajte se, da hodite po pravi poti, na kateri bodele našli prave sreče in zadovoljnosti.

Dobrépolje - Velike Lašče. Dne 24. septembra se je vršil na Robu okrožni občni zbor. Spored je bil sledeči: 1. Predsednik poroča, da so se v pretečenem letu vršile dve okrožni seji, eno predavanje na mladeniškem tečaju v Dobrépolju in skupna telovadna skušnja za nameravano avgustovo manifestacijo v Ljubljani. 2. Poročilo načelnika: 23. julija je okrožje priredilo okrožno telovadno skušnjo pri Sv. Roku v Laščah, katero je vodil zvezni načelnik br. Jeločnik. Dalje je okrožni načelnik vodil dva tečaja v Dobrépolju, tu revidiral odsek v Dobrépolju in pri Sv. Gregorju. 3. Sklene se, da plača vsak odsek v okrožno blagajno vsako leto po 5 K. 4. Prihodnje leto priredi okrožje javno telovadbo. Čas in kraj se določi na drugi okrožni seji. 5. Šentjurski odsek se vpraša pismeno, ako pristopi v naše okrožje. 6. Okrožne seje se vrše štirikrat na leto; vmes se pa še vrše seje po potrebi. 7. Prva okrožna seja bode v Škocjanu. 8. Sklene se, da se potrebne knjige za okrožje naroče v Katoliški bukvarni v Ljubljani. 9. Določitev okrožnega revizorja odpade na drugo okrožno sejo. 10. Vaditeljski zbor se določi pri seji načelnikov in predsednikov. 11. Okrožni odbor za prihodnje leto se izvoli sledeči: Predsednik br. Štrukelj iz Dobrépolj (s pripombo, da on predsedstva ne prevzame, če ga izrečno ne potrdi Z. O. Vzrok je, ker ni več odsekov predsednik). Podpredsednik br. Škulj iz Lašč. Načelnik br. Tomažin iz Lašč, s pripombo, da on kljub soglasni izvolitvi odloči načelstvo. Zatorej se izvolitev načelnika odloži na drugo okrožno sejo. Tajnik br. Adamič iz Dobrépolj, in sicer le toliko časa, dokler je predsednik v Dobrépoljah. Blagajnik br. Jelenc iz Lašč; ker ga pa ni pri seji, se ga vpraša, ako sprejme izvolitev. 13. Slučajnosti. Med to točko omenj br. predsednik razmerje, oziroma nesporazumljenje med robskim odsekom in okrožjem. Ker se nihče več ne oglasi za besedo, zaključí predsednik občni zbor.

Kolki,

ki jih je Z. O. izdala, so jako lični. Vsak odsek mora vse svoje dopise bodisi na Zvezo, bodisi na okrožje ali druga odseka z našim kolkom kolekovati, posluhuje se naj ga pa tudi sicer v pismenem občevanju. S tem podpira organizacijo.

Cena 1 komad 5 v, 300 komadov 6 K.

(Naroče se pri Albinu Zajcu, Ljubljana, Poljanska cesta 11.)

Odseki.

Št. Vid nad Ljubljano. V nedeljo dne 24. sept. smo priredili javno telovadbo, katera je kljub slabemu vremenu dobro izpadla. Telovadbe se je udeležil tudi Orel iz Šmartna pod Šmarno goro. Drugih odsekov ni bilo vsled slabega vremena. Ob 2. uri smo se udeležili službe božje s kamniško godbo. Ob 3. uri je nastopilo 20 članov na telovadišču, katere je vodil brat šentviškega Orla M. Babnik, naraščaj pa brat J. Erjavec. Telovadba je bila povoljna. Sedaj v zimskem času hočemo pa še izpopolniti, kar je bilo v poletju v organizatoričnem oziru zanemarjenega. Župnik brat Zabret je po telovadbi Orlom dejal: »Fantje, kakor ste danes priredili telovadbo na korajžo, tako pojte tudi naprej korajžno v duhu krščanskih načel!« Mi bomo šli naprej, ne oziraje se na desno ali levo, kaj poreče ta ali oni nasprotnik.

Hrušica. Odsek je priredil doma eno igro »Sanje«, ki je dovolj povoljno izpadla. Dne 25. marca smo se udeležili skupnega sv. obhajila pri Sv. Petru. Brat načelnik ter brat podnačelnik sta se udeležila nekaj sej vadiateljskega zbora Z. O. v Ljubljani, obenem sta hodila na poučne tečaje o telovadbi, ki so trajali cel dopoldan, nekaj jih je bilo pa še celi dan. Odsek se je udeležil dveh tečajev v D. M. v Polju, ki so bili tudi celodnevni. Na veliko soboto popoldan smo skupno z odsekom iz Šmartnega ob Savi pri Božjem grobu stražili, potem smo se udeležili procesije. Dne 25. maja sta se dva zastopnika udeležila odborove seje Z. O. na Bledu. Trije člani so se udeležili izleta z orlovsko godbo iz D. M. v Polju v Št. Jur ob Taboru. Dne 11. junija se je odsek korporativno udeležil blagoslovljenja društvene zastave pri sv. Petru. Na sv. Rešnjega Telesa dan smo se udeležili procesije pri sv. Petru, katera se je morala vsled slabega vremena po cerkvi razviti. Dne 18. junija smo sodelovali pri procesiji sv. Rešnjega Telesa v D. M. v Polju. Isti dan popoldan smo pa spremili k zadnjemu počitku našega vrliga brata Franca Ingliča ob veliki udeležbi bratov Orlov iz D. M. v Polju z zastavo, Ljubljana (sv. Peter) z zastavo, moške Marijine družbe z zastavo, Sostrega, Sv. Helene, Dola, Št. Jakoba, Šmartna ob Savi. Bratje Orli so zapeli dve žalostinki. Brat Janko Petrič je govoril ob odprtem grobu. Na sv. Petra dan se je brat načelnik udeležil blagoslovljenja društvenega doma in društvene zastave v Šmartnem pri Litiji. Odsek se je pa korporativno udeležil blagoslovljenja novih društvenih domov v sledečih krajih: Dne 2. julija na Viču, 30. julija v D. M. v Polju, 10. septembra v Sostrem in 24. septembra pri Sv. Heleni. Nam se napoveduje pogin, kar časa že odsek obstoji, pa vendar še živimo. V naši vasi se je ustanovil tudi Sokol. Temvečja vzpodbuda za nas, da se še bolj opri- mmo svoje organizacije!

Eorovnica. V vročem poletnem času smo telovadbo precej zanemarili vsled dela na polju in senoženih, ker velika večina naših fantov je kmetkega in delavskega stanu. Zato pa hočemo v zimskem času nadomestiti, kar smo zamudili po letu, to kažejo fantje sami, ki zadnji čas v velikem številu in z veseljem posečajo telovadne ure. Telovadimo trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto. Zadnje čase smo dobili tudi novo orodje, in sicer

kroge, tako da imamo sedaj: drog, bradljo, kroge, skok v višino in ročke. Ker pa je bil naš odbor vsled odhoda nekaterih bratov odbornikov jako pomanjkljiv, se je vršil dne 21. septembra izredni občni zbor, kjer smo si izvolili nov odbor, namreč: Predsednikom br. Franc Nastran, podpredsednikom br. Janko Telban, odbornikom pa: br. Ivan Kavčič, br. Alojzij Mišič, br. Franc Košar in br. Matko Samsa. V vaditeljski zbor pa: br. Ivan Mavc, načelnik, br. Jožko Suhadolnik, podnačelnik, br. Ivan Kavčič, br. Janez Cerkl, br. Franc Molek in br. Val. Markež. Pri prvi seji, ki se je vršila dne 26. septembra, se je sklenilo veliko koristnih stvari za propeh odseka bodisi v organizatoričnem ali v tehničnem oziru. Pri isti seji sta bila tudi izvoljena tajnikom br. Telban in blagajnikom br. Mišič. Bratje odborniki, nadaljujte vedno le v tem duhu, v katerem ste pričeli! Pred nedavnim časom se je ustanovil tudi pri nas Sokol. Ne bom vam tu popisoval, s kakšnimi sredstvi so agitirali nekateri njihovi člani za Sokola, tudi naših fantov niso pustili v miru, ampak so jih z sladkimi besedami vabili v svoj tabor, a naši fantje so ostali stanovitni. Bratje Orli, ostanite tudi naprej tako zvesti svojim načelom!

Vrhnika. Sporočamo nekoliko odsekove zgodovine izza zadnjih mesecev. Z letošnjim letom smo lahko prav zadovoljni, ker naš Orel vsestransko napreduje. Dcbili smo novo lično telovadnico v prostorih stare šole in jo opremili z najpotrebnejšim orodjem. Otvorili smo jo s shodom vrhniških Orlov dne 3. septembra, ko se nas je nad 70 članov zbralo iz vseh vrhniških vasi k skupnemu zborovanju. Predsednik nam je obrazložil hišni in telovadni red, ki se ga moramo odslej strogo držati, načelnik pa nas je razdelil v dve telovadni vrsti, ker je za celotni odsek telovadnica veliko premajhna. Saj nas je že nad 100 članov-telovadcev. — Zdaj še-le vidimo, kako zelo so bili potrebni novi prostori, ko nismo od nikogar odvisni; zato se pa kažejo uspehi tudi v telovadnem oziru. Znano je, da je bil vrhniški odsek od početka tehnično eden prvih; iz raznih vzrokov je zadnje leto precej nazadoval, a za prihodnost nimamo prav nikakega strahu, da se ne bi povzpeli, ako sodimo po vnemi, ki jo imamo zdaj. — Poleg telovadnice smo dobili tudi društveno zastavo Izobraževalnega društva, ki je na eni strani posvečena Orlu. — Orlovske manifestacije v Petrovčah na Štajerskem se nas je udeležilo 14. Pri odhodu iz Celja smo navili ušesa nekemu liberalčku, ki se je drznil žaliti našega podpredsednika. Po intervenciji dr. Vl. Pegana je skesano liberalček prosil odpušcanja z obljubo, da nikdar več ne bo žalil nobenega Orla, in je daroval odseku 2 K — kot spomin na Petrovče. — Javnih telovadb na Viču in Dobrovi smo se udeležili polnoštevilno. — Dne 1. oktobra smo priredili br. načelniku Velkavrhu, ki je odšel k vojakom, v Društvenem domu odhodnico. Predsednik Turšič mu je v svojem govoru poklonil v slovo tri cvetke: zapužanje v Boga, ljubezen do domovine in vztrajnost v orlovskih načelih, br. Vovko pa je napil orlovski vzajemnosti in prijateljstvu. Ob govorih in pesmih smo se poslovili od br. načelnika z zahvalo za ves njegov trud, ki ga je imel z odsekom. — Te dni pričnemo zopet s fantovskimi večeri. Odrbane imamo mnogo zanimive tvarine za predavanja in razgovore; zato naj se fantje pridno udeležujejo teh večerov, ki so vsako sredo o pol 8. uri v odsekovi telovadnici. — Veselimo se občnega zbora, ki naj pokaže sadove našega letošnjega dela. Na zdar!

Vipava. V nedeljo, dne 1. t. m., smo imeli Orli sestanek v telovadnici. Sprejeli smo nekaj novih članov. Govoril je g. dekan Lavrič novovstopajočim tako gorko na srce, da smo ga še mi, stari, z velikim zanimanjem poslušali. Naključje je bilo, da je isti dan se poslovil najbrže za kratko dobo naš brat načelnik Jež. Upati je, da se kmalu vrne v našo sredo. Načelništvo je zazdaj prevzel br. Šček. O br. Ježu ne bomo tu govorili, Orli smo ponižni delavci za dobro stvar. Naj bo brat Jež le prepričan, da mu ohranimo zvesto prijateljstvo in da vsi gojimo nado,

da bo zopet stopil našim fantom na čelo. Bodi zdrav!

Rakek. Če prav ni naše število veliko, ne odnehamo. Sedaj si bomo naročili novo bradljo in drog, sezidali si homo tudi Društveni dom. Res je sicer, da naše zunanje delo ovirajo gmotne in zmedene politične razmere našega kraja, vendar tem boljše je notranje delo v odseku samem. Posmeh in preziranje, to je sedaj naš delež, toda fantje, pogum velja! Na noge, kar nas je poštenih fantov, ne pustite, da bi sovražnik jemal mladino in jo pokvaril. Sicer nasprotniki uvidevajo čedalje bolj, da se nas morajo le privaditi, ne gre drugače. Zmiraj po poti čednosti, dokler ne pridemo do svojega cilja! Dragi bratje Orli, hodimo redno k telovadnim vajam, kajti ravno pri telovadbi si utrdimo telo, utrdimo trdno voljo, krotimo strasti, obenem imamo tudi pošteno razvedrilo. Ako smo celj dan trdo delali, zvečer pojdimo v telovadnico, pa se tudi kaj pametnega naučimo in pogovorimo. Ako se bomo vztrajno držali našega Orla, potem nam nobena sila, noben piš ne more škodovati, pa naj pride od severa ali juga!

Mekinje. Na rožnvenško nedeljo pópoldne se je vršil letni občni zbor našega telovadnega odseka Orel. Najprvo je kaj lepo govoril zbranim veleč. g. dr. o. Guido Rant o žalostnih posledicah liberalizma za naše ljudstvo. Iz poročil posnamemo: Odsek šteje 75 članov, med temi 34 telovadcev. Odborovih sej je bilo 11; prepise sej smo pošiljali okrožnemu predsedniku. Vaditeljskega tečaja v Ljubljani sta se udeležila dva člana. Mladeniškega tečaja v Kamniku 12 članov. Štirikrat je nastopil odsek v kroju pri pogrebih, dvakrat doma, potem v Komendi pri pogrebu veleč. g. kapelana Riharda Smoleja ter pri pogrebu br. Škerjanca na Homcu. Na dan 8. decembra je imel odsek skupno sv. obhajilo v kroju, k katerem so bratje polnoštevilno pristopili. Dvakrat je nastopil odsek pri slavnostih in sicer pri procesiji Marijini dne 24. maja ter pri otvoritvi društvenega doma dne 11. junija. Udeležil se je javne okrožne vaje v Domžalah dne 2. julija, zvezne prireditve v Petrovčah na Štajerskem po 7 članih ter okrožne javne telovadbe v Ihanu po 12 članih. Samostojnega izleta letos odsek ni napravil, ker se je računalo na mladeniški tabor v Ljubljani. »Mladost« ima 16 naročnikov. Imeli smo tudi roj. Izletel je iz naše srede Stranjski Orel ter se postavil na svoje noge. Napreduje lepo. Pri volitvi novega odbora je bil izvoljen predsednikom br. Franc Gams, podpredsednikom br. Ivan Pirc; načelnikom br. Niko Loboda, podnačelnikom br. Anton Potočnik; tajnikom br. Josip Hočvar. Vsem, ki so se trudili za razvoj odseka: Bog povrni! Naj se odsek še pomnoži in okrepi. Zato kličem vsem, posebno še odboru: Na delo!

Zahvala. Telovadni odsek Orel v Selcih se zahvaljuje č. g. Francu Kepcu, večletnemu predsedniku, za njegovo neumorno delovanje pri našem odseku. Žalibog se je poslovil od nas. On nas je spravil na noge, zato naj mu bo tudi na tem mestu javno izrečeno priznanje. — Selški Orli.

Otalež. Nekaj mesecev je že preteklo, odkar se je naš Orel zadnjič oglasil v »Mladosti«. Res je, da nismo bogve koliko napredovali, ker nas je oviralo delo na polju od ranega jutra in do poznega večera. Dne 7. maja je priredilo Slov. katol. izobraževalno društvo veselico s sodelovanjem Orlov. Dne 21. maja se je naš Orel po zastopnikih udeležil mladeniškega tečaja in okrožnega občnega zbora v Idriji, kar je bil za naš velevažen dan. 18. junija smo nastopili v kroju pri procesiji sv. Rešnjega Telesa. 25. junija smo sprejeli prevzvišenega knezonadškofa. Pripravljali smo se tudi za mladeniški tabor v Ljubljani, ki je pa bil odgoden. 10. septembra smo bili pri okrožni prireditvi v Zireh. Zgubili bomo tudi enega člana Orla; obleči bo moral vojaško suknjo. Kar smo dosedaj zamudili, moramo nadomestiti v zimski sezoni. Glavno pa je, dragi bratje, da ne dajemo nikomur niti najmanjšega povoda, da bi se moglo reči: Glejte, taki so Orli! Dajmo povsod dobre in lepe zglede, povsod kjer se pokažemo! Le s tem bomo svoje nasprotnike resnično premagali.

Diplome.

Vsak redni in podporni član Orla mora biti ponosen na umetniško izdelane diplome, ki jih je Z. O. založila. Diploma Z. O. bo v kras sleherni hiši, kjer imajo Orla! Zato je dolžnost vsakega Orla, ki kaj da na svojo organizacijo, da naroči diplomu.

Cena 2 K.

(Naroče se pri Ludoviku Tomažiču v Katoliški Tiskarni)

Dobre knjige.

Za naša dekleta, žene in matere!

Smisel za umno gospodinjstvo se vedno bolj širi med Slovenci. Kolikor bolj napreduje naš narod, tem živahnejše se mora razvijati gospodinjstvo, ker brez njega ne more biti uspešnega napredka v domači hiši.

Prospeh vsakega naroda je odvisen od žene, matere in gospodinje, kajti cela družina se suče le okrog matere. Blagor narodu, ki ima dobre, varčne gospodinjke, ki res po starem pregovoru podpirajo tri ogle pri hiši. Družina in hiša, ki ima slabo, potratljivo in neveščo gospodinjko, mora propasti. Onemogočen je pa tudi gmoten in kulturni napredek naroda, ki nima dobrih gospodinj, kajti gospodinjstvo je osnoven steber, na katerem sloni sreča, blagostanje in moč posamezne družine, pa tudi celega naroda.

Skrbna gospodinja, verna in razumna mati je prva in prava vzgojiteljica ljudstva; le narodi tedaj, ki skrbje za vzgojo spretnih gospodinj in dobrih mater, morejo duševno ter telesno prospevati in z jasnim brezskrbnim očesom zreti v bodočnost, kajti napredek jim je gotov.

Zivo potrebo po gospodinjskih šolah so pravčasno umevali tudi važni faktorji med Slovenci, kajti c. kr. kmetijska družba je že pred dvanajstimi leti ustanovila gospodinjsko šolo v ljubljanskem »Marijanišču« in deželni odbor kranjski prireja leto za letom več gospodinjskih tečajev.

Ker pa ni vsaki gospodinjki mogoče pohajati gospodinjsko šolo in obiskovati tečaje, kajti večini manjka potrebnega časa in časih tudi denarja, bila je prepotrebna strokovna knjiga, ki bi služila šolskemu pouku, obenem pa bila tudi gospodinjкам, ki ne morejo v šolo, pravi svetovalec.

Veselje more tedaj navdati vsako slovensko gospodinjko in mater, kajti taka knjiga, in sicer v vseh ozirih kar najpopolnejša, je ravnokar izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne«. Knjiga ima naslov:

Gospodinjstvo.

Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila.

Sestavila S. M. Lidvina Purgaj, prednica šolskih sester in voditeljica gospodinjske šole v Ljubljani.

Knjiga je sestavljena na podlagi najzanesljivejših teoretičnih in praktičnih izkušenj, kajti izšla je iz krogov, ki so vzor veččega gospodinjstva. Pisateljica, dolgoletna upraviteljica velikega zavoda z obsežno ekonomijo in istočasno učiteljica ter voditeljica gospodinjske šole, ima za sabo preobilo teoretičnih in praktičnih izkušenj, ki jo skozi in skozi usposablja za sestavo te prepotrebne strokovne knjige.

Knjiga obravnava izključno vse panoge, kjer mora biti dobra gospodinja doma, kakor na primer živinorejo, sadjarstvo, mlekarstvo, vzgojo otrok, šivanje in urezovanje oblek, vrtnarstvo in perutninarstvo itd., ter je opremljena tudi z mnogimi nazornimi slikami. Knjiga ima tudi dodatek, ki se tiče zdravilstva in postrežbe bolnikov; ta dodatek je spisal dr. Fran Dolšak, praktični zdravnik v Ljubljani.

Knjiga je vsestransko tako dovršena, da si dobre, v vsakem oziru izvedene gospodinje brez nje kar misliti ne moremo, kajti na podlagi dolgoletnih izkušenj napisana navodila bodo slovensko gospodinjko rešila iz vsake zadrege in knjiga ji bo ob kočljivih ter važnih prilikah pomagala kot izkušen, zaupen svetovalec.

Pred natisom se je knjiga predložila deželnemu odboru in pregledali so jo največje strokovnjaki, ki so podpirali pisateljico s svojimi izkušnjami in nasveti in jo vzpodbujali k vztrajnemu delu.

Deželni odbor je dovolil za izdajo te knjige tudi izdatno podporo ter na ta način omogočil, da je založništvo nastavilo obširni knjigi **zelo nizko ceno**, ki znaša samo 2 K 20 h za broširan in 2 K 80 h za vezan izvod. Po pošti velja knjiga 30 h več. Knjiga je opremljena z mnogimi lepo izvršenimi slikami, med njimi so one, ki predočujejo notranjost človeškega telesa, večbarvne. — To dragoceno knjigo naj si za mal denar nabavijo vse naše gospodinjke, matere, žene in dekleta. — Knjiga je izšla v zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani.

Izkaznice,

ki se dobe pri Zvezi, so legitimacija za vsakega našega člana. Zato naj jo vsak Orel ima.

1 komad 3 v.

(Naroče se pri Ludoviku Tomažiču v Katoliški tiskarni.)

Našim dopisnikom.

Velika napaka v naših dopisih je, da je večkrat v njih preveč samohvale. Orli sami sebe ne smejo hvaliti in povzdigovati, ne kar se tiče telovadbe, še manj pa kar zadeva igre. Zato bomo odslej brezpogojno in v vsakem slučaju brez vsega usmiljenja in ozira črtali vse »vrle«, vse »neustrasene«, vse, ki se »niso zbal žrtev«, vse, ki so »izborno rešili svoje vloge« itd. itd., sploh vse običajne okraske in fraze in pustili le to, kar ima res pomen za zdrav razvoj naše organizacije. Veselic, ki se razvijajo po telovadbi, sploh ne bomo niti omenili. Toliko v vednost. Da pa uredniku ne bo treba črtati, prosimo naše dopisnike, da poročajo jedrnato, stvarno in brez vsake samohvale.

Nekaj dopisov

smo zadnjč pozabili v list uvrstiti. Naj nam dotičniki ne zamerijo; da so šele zdaj prišli na vrsto, saj se malokrat zgodi.

Razglednice Z. O.

naj se pridno naročajo in pri vsaki ugodni priliki razpečuj jo!

1 komad 10 v.

(Naroče se pri Albinu Zajcu, Ljubljana, Poljanska cesta 11.)